Region Syddanmark
og de 22 kommuner

Dato: 19-04-2022

Referat

Møde: Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering
Tidspunkt: 8. april, Kl. 9.30-11.30
Sted: Kokholm 3, 6000 Kolding, mødelokale 5

Deltagere: Marit Nielsen-Man, Sundhedschef, Haderslev Kommune (kommunal formand)
Hanne Andersen, Sygeplejefaglig direktør, Sygehus Lillebælt (regional formand)
Anne Lise Zilmer, Chefterapeut, Rehabiliteringsafdelingen, Odense Universitetshospital
René Bender Jørgensen, Chefterapeut, Ergo- og fysioterapi, Sygehus Sønderjylland
Marianne G. Thomsen, ledende terapeut, Sydvestjysk sygehus
Bente Fournaise, Chef for Sundhed, handicap og rehabilitering, Kerteminde Kommune
Vivi Altenburg, Leder af Træning og Rehabilitering, Varde Kommune
Rebekka Reinert, almen praktiserende læge, repræsentant for PLO

Sekretariat
Lisa Albæk Pedersen, specialkonsulent, tværsektorielt samarbejde, Region Syddanmark
Lisbeth Thule Offer, Sundhedskonsulent, Haderslev Kommune

Afbud: Diana Birk Krogstrup, Sundhedschef, Vejle Kommune
Anne Mette Vind, Sygeplejefaglig direktør, Psykiatrien Region Syddanmark

Region Syddanmark
og de 22 kommuner

Overblik over dagsorden:

1) **Velkomst og præsentation**

2) **Arbejdsgruppen vedr. revidering af samarbejdsaftaler på hjerneskadeområdet**

3) **Samarbejdsaftale for senfølger efter COVID-19**

4) **Arbejdsgruppe vedr. rehabilitering og palliation til borgere med kræft**

5) **Træning før operation hos skulderpatienter**

6) **Evt.**

7) **Skriftlig orientering**

1) Velkomst og præsentation

Anne Mette Vind, Sygeplejefaglig direktør i Psykiatrien, Region Syddanmark deltager for første gang.

Referat
Der var afbud fra Anne Mette Vind.

2) Arbejdsgruppen vedr. revidering af samarbejdsaftaler på hjerneskadeområdet

I Region Syddanmark er der gennem årene udarbejdet forskellige samarbejdsaftaler på hjerneskadeområdet, men det er oplevelsen, at der er sket ændringer i praksis i forhold til de eksisterede syddanske samarbejdsaftaler vedr. rehabilitering til mennesker med erhvervet hjerneskade. På baggrund af ændringerne i praksis og de nye anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen ønskede Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering en grundig vurdering af, om der er behov for en revidering af de eksisterende syddanske samarbejdsaftaler, og i så fald et udkast til denne revidering.

Følgegruppen nedsatte en arbejdsgruppe, som skulle kigge på behovet for en revidering af aftalerne. Arbejdsgruppen har afsluttet fase 1 af arbejdet med en eventuel revidering, hvor opgaven var at vurdere, hvorvidt der er behov for en revidering af de eksisterende aftaler og komme med et oplæg til, hvordan en revidering af aftalerne kan udformes.

Arbejdsgruppen har udarbejdet følgende anbefalinger til en revidering af samarbejdsaftalerne på hjerneskadeområdet:

- Det anbefales, at de eksisterende aftaler lægges sammen til én samarbejdsaftale
- Det anbefales, at arbejdsgruppen igangsætter fase 2, revideringen af aftalerne/udarbejdelsen af en ny samarbejdsaftale på hjerneskadeområdet. Arbejdsgruppen for fase 2 konstitueres med: én regional repræsentant fra hver af de to neurorehabiliteringsenheder, én kommunal repræsentant fra hvert SOF samt et delt formandskab og sekretariat.
- Det anbefales, at en ny samarbejdsaftale opbygges med inspiration fra en ny samarbejdsaftale i Region Midtjylland. Arbejdsgruppen har udarbejdet et oplæg til en indholdsfortegnelse og opbygning af en ny aftale, som er vedhæftet.
- Arbejdsgruppen anbefaler, at der i udarbejdelsen af en ny samarbejdsaftale undersøges om der er grundlag for en ensretning i anvendelse af funktionstest. Med inspiration fra Sundhedsstyrelsen rapport fra 2020 "Anbefalinger til nationale redskaber til vurdering af funktionsevne - hos voksne med erhvervet hjerneskade "
- Der skal opmærksomhed på organiseringen. Arbejdsgruppen har drøftet organiseringen fra Region Midtjylland, hvor man har et Hjerneskadesamråd, men arbejdsgruppen anbefaler at der i fase 2 arbejdes med videreudvikling af den eksisterende syddanske organisering af netværk i regi af SOF.

Arbejdsgruppen har drøftet nogle emner vedr. en ny samarbejdsaftale, hvor arbejdsgruppen ønsker at følgegruppen træffer en beslutning. Det drejer sig om følgende overvejelser:

1) Der er snitflader til andre lovgivninger end sundhedsloven på området for erhvervet hjerneskade, ønsker følgegruppen andre lovgivninger og fagområder inddraget i en ny aftale. Hvis ja, hvordan skal anden lovgivning og andre områder, som blandt andet arbejdsmarkedsområdet inkluderes i en ny aftale?
2) I de nye anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen er målgruppen voksne over 18 år. Arbejdsgruppen har drøftet målgruppen for en ny samarbejdsaftale, og er enige om, at der stor forskel på forløbene for børn og voksne. Arbejdsgruppen vurderer, at målgruppen for en ny aftale skal være voksne over 18 år, men at børn og unge enten skal beskrives i et tillæg eller en tilsvarende aftale. Arbejdsgruppen ønsker, at følgegruppen drøfter målgruppen for en ny samarbejdsaftale.

Leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau:

På mødet i følgegruppen den 1. februar 2022, hvor følgegruppen drøftede undersøgelse af leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau, fik arbejdsgruppen en opgave i at afdække nogle supplerende spørgsmål.

1) Hvilke nationale anbefalinger og retningslinjer der er for de regionale neurorehabiliteringsenheder omkring socialrådgiverfunktionen?

2) Hvilken rådgivning og kompetencer patienterne har brug for i forhold til socialrådgiverfunktionen?

Arbejdsgruppen besvarelser:

1) Arbejdsgruppen har haft kontakt med Sundhedsstyrelsen, som svarer: "'Rehabiliteringsforløb på regionsfunktionsniveau vil ofte være individualiserede forløb med høj intensitet alle ugens dage, som varetages i et interdisciplinært team. Foruden anbefalingerne til hovedfunktionsniveau – som på regionsfunktion har karakter af krav, forudsætter varetagelse af hjerneskaderehabilitering på regionsfunktionsniveau deltagelse af neuropsykolog, logopæd og socialrådgiver. Endvidere skal det være muligt at få assistance fra en speciallæge i neurologi/speciallæge med neurorehabiliteringskompetencer inden for kort tid[1]" - 'ja - der bør være en socialrådgiver tilknyttet en afdeling, der yder neurorehabilitering på regionsfunktionsniveau'
2) Der er vedhæftet en oversigt, som beskriver de forskellige socialrådgiver opgaver, der kan være hos borgere med erhvervet hjerneskade (bilag).

Indstilling:

Det indstilles, at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering:

- drøfter arbejdsgruppens anbefalinger
- godkender at arbejdsgruppen påbegynder fase 2 og hermed udarbejder en ny samarbejdsaftale
- drøfter og træffer beslutning vedr. arbejdsgruppens spørgsmål.

Bilag:
- Udkast til indholdsfortegnelse
- Oversigt over de forskellige opgaver i socialrådgiverfunktionen

Referat
Vivi Altenburg og Anne Lise Zilmer præsenterede punktet og arbejdsgruppens drøftelser.

Opmærksomhedspunkter fra Følgegruppen:

Punkt 1 – Lovgivninger og fagområder:
- Arbejdsgruppen skal invitere repræsentanter fra Følgegruppen fra Arbejde og Uddannelse med i udarbejdelsen af den nye aftale eller eventuelt skal følgegruppen kommentere aftalen
- Når arbejdsgruppen har et udkast til en ny aftale, skal aftalen i høring i socialdirektørforum og sundhedsdirektørforum i kommunalt regi
- Udarbejde et separat afsnit om socialområdet
- Almen praksis skal tænkes ind, når det er relevant, men primært i aftalen vedr. voksenområdet

Punkt 2 – målgruppe:
- Det aftales, at der udarbejdes en aftale for voksenområdet og sidenhen en aftale på børneområdet

Leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau
- Socialrådgiverkompetencer: I dag er der socialrådgiver ansat i Svendborg, mens der i Grindsted pt. pågår en proces med ansættelse af én socialrådgiver.

[1] 'anbefalinger for tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade'

- Vigtigt med samspil mellem de regionale socialrådgivere og de kommunale socialrådgivere, hvorfor socialrådgiver ikke nødvendigvis behøver at være en del af kravene for leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau.

Øvrige opmærksomhedspunkter:

- Viden om målgruppens og prævalensen skal inkluderes i aftalen (både almene og specialiserede genoptræningsplaner og borgere med erhvervet hjerneskade uden genoptræningsplan).
- Krav til leverandørerne er vigtige at medtages i aftalen (gerne i bilag)
- Kan fælles skolebænk medvirke til at opkvalificere de kommunale medarbejdere, der får borgere i eget hjem og som udskrives med en genoptræningsplan til rehabilitering på specialiseret niveau
- Samlet set er der incitament til at bruge de pladser, der er til rådighed hos de eksterne leverandører, da kommunerne er medfinansierende
- Der er ingen sanktionsmuligheder i forhold til leverandører/kommuner der ikke lever op til kravene på området (rehabilitering på specialiseret niveau), men følgegruppen kan henvise kommunerne til at benytte de leverandører, der lever op til kravene. Skal følgegruppen fortsætte med at lave undersøgelser af leverandørerne, når der ikke er sanktionsmuligheder?

Konklusion

Følgegruppen har drøftet arbejdsgruppens anbefalinger og beslutter, at arbejdsgruppen arbejder videre med en ny samarbejdsaftale. Det besluttes endvidere, at:

- Følgegruppen for Arbejdsmarked og Uddannelse inddrages i processen.
- Socialdirektør og sundhedsdirektørforum får aftalen til høring når arbejdsgruppen er klar med oplæg
- Der laves en særskilt aftale på børneområdet (udarbejdes efter aftalen på voksenområdet). Arbejdet på børneområdet kan først påbegyndes, når en ny publikation er udgivet. Det besluttes endvidere, at følgegruppen for genoptræning og rehabilitering drøfter punktet forud for at arbejdet igangsættes, og drøfter bl.a. om arbejdsgruppens sammensætning skal revideres.
- Samarbejdsaftalen skal afspejle de borgerforløb som kommunerne i dag betaler ind til
- Følgegruppen vurderer ikke, at det er nødvendigt, at der er socialrådgiverkompetencer hos de eksterne leverandører

Følgegruppen retter henvendelse til Det Administrative Kontaktforum i forhold til om området forsat skal monitoreres af Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering

3) Samarbejdsaftale for senfølger efter COVID-19

Samarbejdsaftale omkring senfølger efter COVID-19

Samarbejdsaftale omkring senfølger efter COVID-19 er blevet udarbejdet af en arbejdsgruppe under Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering. Arbejdsgruppen har bestået af repræsentanter fra kommunerne, de to senfølgeklinikker og almen praksis. Derudover har repræsentanter fra Følgegruppen fra uddannelse og arbejde bidraget med gennemlæsning og input.

Afsættet for samarbejdsaftalen er Sundhedsstyrelsens anbefalinger om at sikre en tværsektoriel håndtering af personer med senfølger efter COVID-19 i Syddanmark. Samarbejdsaftalen skal være med til at sikre geografisk lighed i håndteringen af senfølger efter COVID-19. Samtidig skal samarbejdsaftalen sikre den

nødvendige viden om, hvordan forløb for personer med senfølger håndteres på tværs af sektorer og faggrupper i Syddanmark. Der ligges også op til kompetenceudvikling og videndeling for medarbejdere for at sikre kvalitet og sammenhæng i forløbene for personer med senfølger efter COVID-19.

Indstilling:
Det indstilles, at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering

- anbefaler at samarbejdsaftalen sendes til godkendelse i Det Administrative Kontaktforum

Bilag

- Samarbejdsaftale omkring senfølger efter COVID-19

Referat
Følgegruppen anbefaler at samarbejdsaftalen sendes til godkendelse i Det Administrative Kontaktforum med følgende til rettelser:

- Bilag 2: Afsnittet tilrettes, så der står "jf. gældende lovgivning"
- Tabel, kap. 4: Notér i fodnoten, at der kun kan udskives genoptræningsplaner til almen genoptræning og rehabilitering på specialiseret niveau
- Almen praksis kan ikke umiddelbart henvise til privat diætist. Det undersøges hvilke muligheder Almen praksis har.
- Figur 1: Almen praksis kan ikke visitere direkte til genoptræning i kommunerne, der er behov for fodnote eller tilretning af figuren

Følgegruppen anbefaler desuden, at Det Administrative Kontaktforum sender aftalen i høring i kommunerne og på sygehusene og hos PLO. Hvorefter samarbejdsaftalen sendes til endelig godkendelse i Sundhedssamarbejdsudvalget.

4) Arbejdsgruppe vedr. rehabilitering og palliation til borgere med kræft

Med Sundhedsaftalen 2019-2023 er der formuleret en politisk målsætning om at sikre, at andelen af somatisk syge, som fastholdes på arbejdsmarkedet, øges. Med det administrative tillæg til sundhedsaftalen er der for den politiske målsætning formuleret en indsats i forhold til forløbsprogrammet for rehabilitering og palliation i forbindelse med kræft. En indsats der hører under opgaveporteføljen for Følgegruppen for uddannelse og arbejde.
Følgegruppen for uddannelse og arbejde har på et møde den 10. februar 2022 besluttet, at nedsætte en arbejdsgruppe, der har til opgave at udarbejde en opdateret implementeringsplan for rehabilitering og palliation for borgere med kræft.

Formålet med arbejdsgruppen er, at patienter med et kræftforløb sikres et godt kræftrehabiliteringsforløb. Det indebærer, at patienten sikres behovsvurdering, faglige indsatser, tværfagligt samarbejde og sammenhængende forløb.
Arbejdsgruppens opgaver er:
- at revidere den syddanske implementeringsplan og implementeringstillægget
- at sikre at implementeringsarbejdet tilføres et styrket arbejdsmarkedsperspektiv

Følgegruppen for uddannelse og arbejdsmarked ønsker at følgegruppen for genoptræning og rehabilitering skal kommentere kommissoriet for arbejdsgruppen, som er vedhæftet. Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering skal ligeledes finde hhv. 'en kommunal fra en kommunale rehabiliteringsenhed og 'en regional repræsentant fra en af regionens kræftafdelinger, som kan indgå i arbejdsgruppen.

Den kommunale repræsentant skal have kompetencer og viden inden for den kommunale genoptræning og rehabilitering for borgere med en kræftdiagnose eller borgere efter et kræftforløb

Den regionale repræsentant skal have kompetencer inden for det tværsektorielle arbejde med patienter med kræft, herunder behovsvurderinger i forhold til palliation og rehabilitering.

Indstilling:

Det indstilles at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering:

- drøfter kommissoriet for Arbejdsgruppe vedrørende rehabilitering og palliation for borgere med kræft
- udpeger to medlemmer til arbejdsgruppen

Bilag:

- Kommissorium for arbejdsgruppen vedrørende rehabilitering og palliation for borgere med kræft

Referat

Følgegruppen har drøftet kommissoriet, og anerkender at der er behov for revidering af aftalen.

Følgegruppen sender svar retur til Følgegruppen for Uddannelse og Arbejde med en anbefaling om, at kommissoriet kommer til høring i de to øvrige følgegrupper.
Derudover anbefales det at kigge ind i de implementeringsplaner, som der er udarbejdet bl.a. i SOF OUH.

Det anbefales at der udvælges en kommunal repræsentant på rehabiliteringsområdet til arbejdsgruppen og at udpegningen sker via forespørgsel fra Fælleskommunale Sundhedssekreteriat (Følgegruppen for Uddannelse og Arbejde står bag denne forespørgsel).

Det anbefales, at der udvælges en kommunal repræsentant på rehabiliteringsområdet til arbejdsgruppen og at udpegningen sker via forespørgsel fra Fælleskommunale Sundhedssekreteriat (Følgegruppen for Uddannelse og Arbejde står bag denne forespørgsel). Følgegruppen anbefaler ligeledes, at den regionale repræsentant udpeges fra én af regionens kræftafdelinger og findes via Følgegruppen for behandling og pleje.

5) Træning før operation hos skulderpatienter

Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering har modtaget en henvendelse fra de sydvestjyske kommuner, der oplever en stigning i antallet af skulderpatienter, som ikke har været omkring de private klinikker, men i stedet for sendes fra almen praksis til udredning på sygehuset og derfra får en genoptræningsplan til kommunal genoptræning. Der ønskes en drøftelse af, om denne problematik også er gældende i de andre SOF-områder.

I den Nationale kliniske retningslinje for behandling af patienter med subakromielt smertesyndrom i skulderen (impingement syndrom/rotator-cuff syndrom) står der, at superviseret træning eller selvtræning med introduktion skal være afprøvet i 3 måneder inden operation.

Som input til drøftelsen kan det oplyses, at Region Midtjylland har lavet en regional retningslinje, som tydeligt beskriver, at før der henvises til sygehuset skal almen fysioterapi/træning være afprøvet mindst 3 måneder Visitation af skulderpatienter - sundhed.dk.

Ortopædkirurgisk afdeling på OUH har ligeledes udarbejdet en henvisningspraksis til brug i almen praksis i forbindelse med henvisning af skulderpatienter, hvor henvisningskriterierne bl.a. er gener over 6 måneder og heraf min. 3 måneder med superviseret træning.
Med udgangspunkt i OUH´s henvisningspraksis er der igangsat et arbejde for at alle sygehusenheder i Region Syddanmark har samme henvisningspraksis.

Det indstilles, at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering:

- drøfter sagen

Referat
Følgegruppen har drøftet sagen og anerkender problemstillingen. Følgegruppen afventer den regionale forløbsbeskrivelse, som er i gang med at blive udarbejdet.

6) Evt.

First agenda indføres som dagsordenssystem for følgegruppen til næstkommende møde.

7) Skriftlig orientering

Temadrøftelse i Det administrative Kontaktforum omkring Sundhedsklynger
Det administrative kontaktforum har besluttet, at mødet den 31. marts 2022 blev en temadrøftelse omkring sundhedsklyngerne og en ny organisering. Den planlagte dagsorden og det oprindelige DAK-møde bliver udskudt til den 21. april 2022.

Regeringen, KL og Danske Regioner offentliggjorde den 11. juni 2021 en aftale om en ny struktur for sundhedssamarbejdet, Aftale om sammenhæng og nærhed (Sundhedsklynger). Det Administrative Kontaktforum har på sine møder siden aftalens offentliggørelse løbende drøftet aftalens konsekvenser, udvekslet nyt på området og orienteret hinanden. Nu er tiden imidlertid moden til, at tage skridtet videre i forhold til, at drøfte hvordan man sikre samspillet mellem klyngerne og Sundhedssamarbejdsudvalget og hvorledes der administrativt kan tilvejebringes en organisering, som kan understøtte dette.